

Basit Usule Tabi Mükelleflere Yönelik Bilgilendirme

(320 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğ)

26.05.2022 tarihli ve 31847 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 320 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa eklenen Mükerrer 20/A maddesi uyarınca, basit usulde tespit olunan kazançlarda gelir vergisi istisnası uygulamasına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

1-) Basit Usulde Tespit Olunan Kazançlarda Gelir Vergisi İstisnası

- Basit usule tabi mükelleflerin 193 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine göre tespit edilen ticari kazançları gelir vergisinden istisna edilmiştir.
- Basit usulde kazanç istisnasından yararlanacak olan mükellefler, istisna kapsamındaki bu kazançlar için yıllık beyanname vermeyecek ve diğer gelirleri dolayısıyla beyanname vermeleri halinde de bu kazançlarını beyannameye dâhil etmeyeceklerdir.
- Basit usulde kazanç istisnası, 1.1.2021 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yürürlüğe girdiğinden, basit usule tabi mükelleflerin 2021 yılında elde ettiği ticari kazançları da bu istisna kapsamındadır.

2-) Basit Usule Tabi Mükelleflerin Kayıtların Tutulması ve Belge Düzeni

-7338 sayılı Kanunla 193 sayılı Kanuna eklenen mükerrer 20/A maddesi ile basit usule tabi mükelleflerin elde ettikleri ticari kazançları gelir vergisinden istisna edilmiş olup, belge düzeni ve kayıtların tutulması uygulaması ve mükellefiyeti ile ilgili diğer ödevlerin yerine getirilmesi hususlarında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Dolayısıyla, basit usule tabi mükellefler; kayıtlarının tutulması, belge düzeni ve mükellefiyetleri ile ilgili diğer yükümlülüklerini, mevcut mevzuat hükümleri kapsamında yerine getirmeye devam edeceklerdir.

- Basit usule tabi mükellefler, 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre fatura, perakende satış vesikaları ve diğer belgeleri düzenlemek ve kullanmak zorundadırlar. Diğer taraftan, söz konusu mükellefler faaliyetlerinde kullandıkları belgeleri, 6.12.1998 tarihli ve 23545 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 215) ve 30.6.1999 tarihli ve 23741 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 225)’nde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde temin etmeye devam edeceklerdir.

-Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi düzenledikleri meslek odaları veya meslek mensupları aracılığıyla “Defter-Beyan Sistemi” üzerinden kayıtlarının tutulmasına da devam edilecektir.

3-) Basit Usule Tabi Olan Mükelleflerde Vergi Levhası

-Basit usule tabi mükelleflerin 1.1.2021 tarihinden itibaren 193 sayılı Kanununun 46 ncı maddesine göre tespit edilen ticari kazançları gelir vergisinden istisna edildiğinden ve bu kazançlar için yıllık beyanname verilmeyeceğinden, bu kapsamda bulunan mükelleflerin ticari kazançları üzerinden vergi tarhiyatı yapılması söz konusu değildir. Ticari kazançları vergi tarhına esas olmayan basit usule tabi mükelleflerin vergi levhası alma zorunlulukları bulunmamaktadır.

4-) Birden Fazla Ticari Araçla veya Birden Fazla İşyerinde Faaliyette Bulunma

-193 sayılı Kanununun 47 nci maddesinde belirtilen basit usule tabi olmanın genel şartlarından birisi de kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmaktır. İşinde yardımcı işçi ve çırak kullanmak, seyahat, hastalık, ihtiyarlık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak bilfiil işinin başında bulunmamak bu şartın ihlali sayılmamaktadır. Ölüm halinde iş sahibinin dul eşi veya küçük çocukları namına işe devam olunduğu takdirde, bunların bilfiil işin başında bulunup bulunmadıklarına bakılmamaktadır.

- Basit usule tabi mükelleflerin, sahibi veya işleticisi sıfatıyla birden fazla motorlu araçla veya birden fazla işyerinde ticari faaliyette bulunmaları, 193 sayılı Kanununun 47 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmak” şartının ihlali sayılacaktır. Dolayısıyla bu şekilde faaliyette bulunan mükellefler basit usulden faydalanamayacaktır. Aynı şekilde basit usule tabi olan mükelleflerin, başka bir iş yerinde ücretli olarak çalışmaları halinde de basit usulden faydalanmaları mümkün bulunmamaktadır.

5-) İnternet ve Benzeri Elektronik Ortamlarda Faaliyette Bulunma

-193 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde, 47 ve 48 nci maddelerde yazılı şartları topluca haiz olanların ticari kazançlarının basit usulde tespit olunacağı belirtilmiştir. Aynı Kanununun “Basit Usulün Hududu” başlıklı 51 inci maddesinde de basit usulden faydalanamayacak mükellefler bentler halinde sayılmıştır. Buna göre;

a) Basit usule tabi mükelleflerin, aynı faaliyetlerini internet ve benzeri elektronik ortamlarda da sürdürmesi basit usulün şartlarını ihlal sayılmayacaktır.

b) Basit usule tabi olan mükellefin sürdürdüğü faaliyetinin dışında, internetten ve benzeri elektronik ortamlardan da başka bir faaliyette bulunması durumunda, birden fazla alanda faaliyette bulunmuş olunacağından, söz konusu mükelleflerin basit usulden yararlanması mümkün bulunmamaktadır.

c) 193 sayılı Kanununun 51 inci maddesinde yer alan faaliyetlerde veya bu maddenin verdiği yetkiye istinaden yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararlarında belirtilen faaliyetlerde bulunan mükellefler gerçek usulde vergilendirildiğinden bu mükelleflerin faaliyetlerini internet ve

benzeri elektronik ortamlar üzerinden yapmaları durumunda da gerçek usulde vergilendirilmeleri gerekmektedir.

d) 193 sayılı Kanunun mükerrer 20/B maddesinde belirtilen sosyal içerik üreticiliği ile mobil cihazlar için uygulama geliştiriciliği faaliyetlerinde bulunan ve bu faaliyetlerinden elde ettiği gelirleri dolayısıyla kazanç istisnasından faydalanan mükelleflerin, bu faaliyetlerde bulunması, şartları dâhilinde basit usul kapsamında yürüttükleri faaliyetlerinin basit usule tabi olmasına engel değildir. Sosyal içerik üreticiliği ile mobil cihazlar için uygulama geliştiriciliği faaliyetlerinden elde edilen kazancın, gelir vergisi tarifesinin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2022 yılı için 880.000 TL) aştığı durumlarda, bu kazancın yıllık gelir vergisi beyannamesiyle beyan edilerek vergilendirilecek olması nedeniyle, basit usulde tespit edilen ticari kazançlar da takip eden takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilecektir.